

UCHWAŁA Nr
RADY GMINY KULESZE KOŚCIELNE
z dnia

projekt

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2024-2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) uchwala się, co następuje :

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2024-2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Grzegorz Kossakowski

Sprawdzono pod względem formalnym i prawnym

r.pr. Wojciech Srocki, Białystok, dnia 12.12.2023 r.

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Gminy Kulesze Kościelne
z dnia

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2024-2027

I WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zwany dalej Programem został opracowany w oparciu o art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) Określa on gminną strategię w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Program określa zakres i formę realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Jego nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów oraz minimalizowania istniejących problemów. Działania podejmowane w ramach Programu mają na celu zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol, narkotyki i inne uzależnienia w całej społeczności lokalnej. Cele Gminnego Programu są spójne z celami zapisanymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.

II DIAGNOZA PROBLEMU

Spośród licznych problemów społecznych jakie występują w świecie, naszym kraju, jak również w Gminie Kulesze Kościelne, jest problem związany z alkoholizmem i narkomanią. Stanowi poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania strefy moralnej, zdrowotnej i ekonomicznej społeczeństwa.

Do najważniejszych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz narkotyków, które należy zdefiniować jako zjawisko powszechne, należą: negatywny wpływ na stan zdrowia, schorzenia współistniejące, zatrucia, wypadki komunikacyjne, zakłócenie bezpieczeństwa publicznego, wzrost przestępczości, samobójstwa, utrudnienie procesu diagnozowania stanu zdrowia, niskie wyniki procesu leczenia, zaburzenia procesu psychofizycznego pijącej młodzieży, niski poziom wyników edukacyjnych młodzieży, negatywne skutki w pracy zawodowej, łamanie prawa, szkody występujące u członków rodziny osoby nadużywającej: demoralizacja, ubóstwo, wykluczenie, przemoc w rodzinie.

Niepokojącym zjawiskiem jest wzrost zagrożenia uzależnieniom ludzi w coraz młodszym wieku, granica wieku osób mających kontakt z substancjami uzależniającymi stale się obniża. Zwiększyła się różnorodność i podaż narkotyków na nielegalnym rynku, a tym samym ich dostępność.

Aby zmniejszyć upowszechnianie używania środków uzależniających niezbędne są kompleksowe działania edukacyjne i profilaktyczne skierowane do osób uzależnionych jak

również ich rodzin. Muszą być one adresowane zarówno do dzieci, młodzieży, jak i do

rodziców oraz nauczycieli. Niezwykle ważne jest współdziałanie tych wszystkich środowisk na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom. Priorytetem w polityce społecznej staje się zatem przeciwdziałanie tego typu zagrożeniom oraz podjęcie działań prowadzących do ograniczenia izolacji społecznej oraz zwiększenie integracji społecznej grup i osób zagrożonych występowaniem wyżej wymienionych problemów.

W 2022 roku dokonano oceny skali problemów alkoholowych i narkomanii na terenie Gminy Kulesze Kościelne. Oceny tej dokonano na podstawie informacji pochodzących z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komisariatu Policji w Sokołach – pod który podlega teren gminy Kulesze Kościelne i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, z której wynika, że problem alkoholizmu występuje wśród mieszkańców gminy.

W 2023 r. do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kuleszach Kościelnych wpłynęło 7 wniosków od Kierownika Posterunku Policji w Sokołach o rozpoczęcie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego osób w związku z interwencją, gdzie wywołany był konflikt małżeński, sprzeczki z rodziną jak również zagrożenie życia swojego oraz innych osób zwłaszcza uczestników ruchu drogowego pod wpływem alkoholu.

Gminny ośrodek pomocy społecznej objął bezpośrednią pomocą rodziny dotknięte problemem alkoholowym, dzieci z terenu gminy korzystały z różnych form pomocy z GOPS uzyskano następujące dane dotyczące tych rodzin :

- ilość osób samotnych, uzależnionych od alkoholu i korzystających z pomocy GOPS – 6
- ilość rodzin cierpiących na skutek nadużywania alkoholu – 18
- ilość rodzin objętych bezpośrednią pomocą GOPS – 10
- ilość dzieci z rodzin alkoholowych, które korzystają z różnych form pomocy GOPS – 29.

Z informacji Komisariatu Policji w Sokołach wynika, że w roku 2023 r. na terenie gminy Kulesze Kościelne stwierdzono :

- 1) 149 interwencji policyjnych, w tym 13 z udziałem osób nietrzeźwych,
- 2) 22 przestępstwa, w tym 5 z udziałem osób nietrzeźwych,
- 3) zatrzymano 5 kierowców w stanie po spożyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości

Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji dostrzegają wagę problemu i podejmują różnorodne działania edukacyjne. Zorganizowali spotkania w szkole, które mają na celu zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży na temat konsekwencji używania substancji odurzających oraz propagowaniu bezpiecznych zachowań. Podczas spotkań ostrzegali młodych ludzi przed zagrożeniami związanymi ze spożywaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych.

III. CELE PROGRAMU:

Cel główny programu:

Ograniczenie skali występowania na terenie Gminy Kulesze Kościelne problemów uzależnień od alkoholu, narkotyków i innych zachowań oraz ich negatywnych następstw poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców.

Cele szczegółowe programu:

- 1) Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, narkomanii oraz zagrożeń społecznych na terenie gminy;
- 2) Ograniczenie dostępności i używania alkoholu, środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych i dopalaczy w szczególności przez dzieci

- i młodzież, poprzez realizację różnorodnych działań prowadzonych na terenie gminy;
- 3) Pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom.

IV. ADRESACI PROGRAMU:

- 1) Rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym w związku z rozpoznaniem problemem uzależnienia;
- 2) Ogół społeczeństwa i grupy podejmujące ryzykowne zachowania;
- 3) Osoby uzależnione;
- 4) Osoby współuzależnione, w tym w szczególności ofiary przemocy.

III. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Zadania samorządu Gminy Kulesze Kościelne związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii zaplanowane do realizacji, dostosowane są do aktualnych potrzeb lokalnych i obejmować będą :

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:

- 1) współpraca z placówkami służby zdrowia i ośrodkami leczenia uzależnień w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
- 2) udzielanie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia, wstępne motywowanie do podjęcia terapii;
- 3) Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Prokuratury, Sądu, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom;
- 4) Zwrot kosztów podróży osobom uczestniczącym w mitingach w grupach AA na terenie naszego województwa;
- 5) Przekazywanie informacji na temat punktów konsultacyjnych, ośrodków profilaktyki i terapii uzależnień, osobom uzależnionym i ich rodzinom;
- 6) składanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania celem poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego;
- 7) zakup materiałów edukacyjnych dla zaangażowanych w rozwiązywanie problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) Współpraca ze szkołami i Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej w zakresie organizowania dodatkowej opieki, pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci z rodzin, w których występują uzależnienia i przemoc w rodzinie;
- 2) Organizowanie przez placówki oświatowe i kulturalne prowadzone przez gminę w okresie wakacji letnich i ferii zimowych półkolonii dla dzieci i młodzieży;
- 3) Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym i narkomanii poprzez pomoc ofiarom przemocy domowej oraz współdziałanie z odpowiednimi instytucjami mogącymi zapewnić pomoc prawną, psychologiczną oraz materialną;
- 4) Współpraca z policją w zakresie procedury „Niebieskiej Karty”, wymiana informacji;
- 5) Współpraca z Zespołem interdyscyplinarnym do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie działającym w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 6) Finansowanie zakupu paczek świątecznych dla dzieci z rodzin w których występują

uzależnienia od alkoholu i narkotyków.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- 1) Wdrażanie profesjonalnych programów profilaktycznych w szkołach, uczenie umiejętności służących zdrowiu i trzeźwemu życiu;
- 2) Organizowanie konkursów profilaktycznych z nagrodami dla dzieci i młodzieży propagujących idee prozdrowotne, antyalkoholowe i antynarkotykowe;
- 3) Wskazywanie dzieciom i młodzieży z terenu Gminy Kulesze Kościelne alternatywnych form spędzania wolnego czasu; w szczególności poprzez:
 - a) organizowanie miejsc do uprawiania sportu, zabawy, wypoczynku, kół zainteresowań,
 - b) doposażenie w sprzęt sportowy, zakup strojów, urządzeń elektronicznych itp.;
- 4) zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz specjalistycznych opracowań dla nauczycieli, rodziców i uczniów oraz członków Komisji;
- 5) organizowanie w szkołach i innych placówkach oświatowych i kulturalnych różnorodnych inicjatyw profilaktycznych, zajęć a także przedsięwzięć profilaktycznych (konkursy, olimpiady);
- 6) dofinansowanie pobytu dzieci i młodzieży do:
 - a) kolonii i obozów,
 - b) turnusów rehabilitacyjnych,
 - c) innych form wypoczynku, z elementami profilaktycznymi;
- 7) finansowanie programów profilaktycznych realizowanych w szkołach podstawowych;
- 8) finansowanie szkoleń w zakresie problematyki uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz przemocy w rodzinie;
- 9) finansowanie dożywiania dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i narkomanii;
- 10) wspieranie lokalnych przedsięwzięć z elementami profilaktycznymi, wydarzeń o charakterze prozdrowotnym, rekreacyjno-sportowym;
- 11) podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
- 12) udostępnianie informacji na stronach internetowych bądź społecznościowych na temat szkodliwości alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz formach pomocy, z jakiej mogą skorzystać w przypadku uzależnienia.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii:

- 1) współdziałanie z policją, pracownikami socjalnymi, nauczycielami, pracownikami służby zdrowia, parafiami w celu udzielenia profesjonalnej pomocy rodzinom z problemem alkoholowym i narkomanii oraz ofiarom przemocy w rodzinie;
- 2) wspieranie działalności instytucji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii oraz udział w finansowaniu:
 - a) klubu AA w Wysokiem Mazowieckiem,
 - b) innych- na podstawie umów i porozumień;
- 3) wspieranie działań zmierzających do ograniczania i pozbawiania przestępczości i demoralizacji nieletnich oraz patologii społecznej, w szczególności przestępstw

- związanych z uzależnieniami;
- 4) kontynuowanie współpracy z punktami konsultacyjnymi, ośrodkami profilaktyki i terapii uzależnień w zakresie wymiany informacji, kierowania pacjentów;
 - 5) organizacja szkoleń i kursów w zakresie uzależnień od narkotyków i alkoholu dla różnych grup zawodowych stykających się z tymi problemami;
 - 6) finansowanie udziału w szkoleniach i kursach specjalistycznych.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- 1) podejmowanie działań interwencyjnych wobec prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych, w szczególności skierowanych do dzieci i młodzieży;
- 2) podejmowanie działań interwencyjnych wobec przypadków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nietrzeźwym, nieletnim, na kredyt lub pod zastaw;
- 3) opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 4) przeprowadzenie odpowiedniego postępowania pozwalającego na zgromadzenie materiałów niezbędnych do występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach związanych z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 5) zwiększenie kontroli punktów sprzedaży alkoholu w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przepisów wydanych przez organy gminy na podstawie tej ustawy.

6. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym osób z wykorzystaniem pracy socjalnej:

- 1) Wspieranie osób wykluczonych społecznie, uzależnionych od alkoholu i narkotyków, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego, którzy ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym poprzez uczestnictwo w zajęciach prowadzonych przez Centra Integracji Społecznej;
- 2) Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie przeprowadzania wywiadów Środowiskowych w środowiskach dotkniętych alkoholizmem i narkomanią.

V. INSTYTUCJE WSPOMAGAJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU:

- 1) Szkoła Podstawowa w Kuleszach Kościelnych;
- 2) Zakład Opieki Zdrowotnej w Kuleszach Kościelnych;
- 3) Posterunek Policji w Sokołach obsługujący teren Gminy Kulesze Kościelne;
- 4) Centrum Kulturalno-Edukacyjne w Kuleszach Kościelnych;
- 5) Gminna Biblioteka Publiczna w Kuleszach Kościelnych;
6. Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe.

VI. ZASADY WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji wynosi 7 % minimalnego wynagrodzenia

- za pracę pracowników ustalonego przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej.
2. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu wypłacane jest na podstawie listy obecności.

VII. USTALENIA KOŃCOWE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Przedstawiony Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii obejmuje działania służące realizacji podstawowych zadań własnych gminy, które są nakierowane na zmiany postaw w społeczności lokalnej, a w szczególności wśród dzieci i młodzieży.